

Rudus Oy
Karvaamokuja 2 a
00380 Helsinki

Viite: Rudus Oy:n tiedustelu YVA-menettelyn tarpeesta yksittäistapauksessa 1.12.2021

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA-menettely) SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA

HANKE

Kulloon maa-ainesalueiden toiminta, Rudus Oy, Porvoo

HANKKEESTA VASTAAVA

Rudus Oy

ASIAN VIREILLE TULO

Rudus Oy on 1.12.2021 tiedustellut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta), edellyttääkö Porvooon Kullooseen suunniteltu maa-ainestenottoalueen laajennushanke päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa (YVAL 252/2017, 3 §). ELY-keskus on todennut, että Rudus Oy:n Kulloon alueen voimassa olevan ja suunnitellun maa-aineshankkeen yhteisvaikutukset voivat olla merkittävyydeltään rinnastettavissa YVA-hankeluettelon hankkeisiin ja että niiden yhteinen YVA-tarve tulee tarkastella YVA-lain 13 §:n mukaisella päätöksellä.

Hankkeesta vastaava on toimittanut ELY-keskukselle päätöstä varten tarvittavat YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 1 §:n mukaiset tiedot hankkeesta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Rudus Oy:n Kulloon maa-ainosalueiden toimintaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

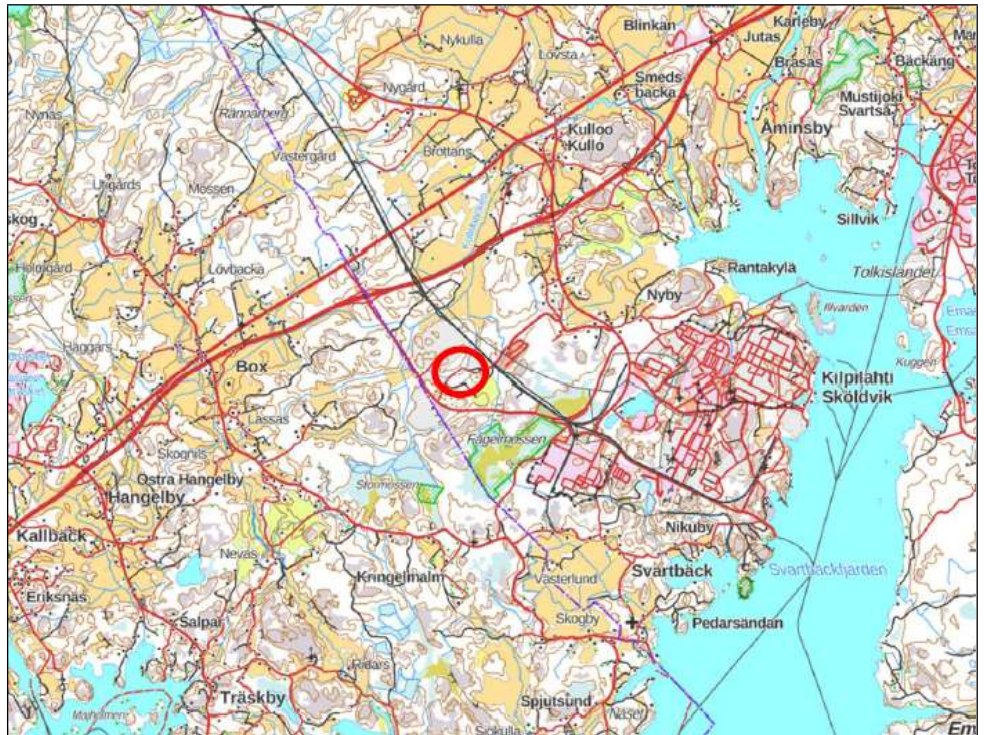
Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

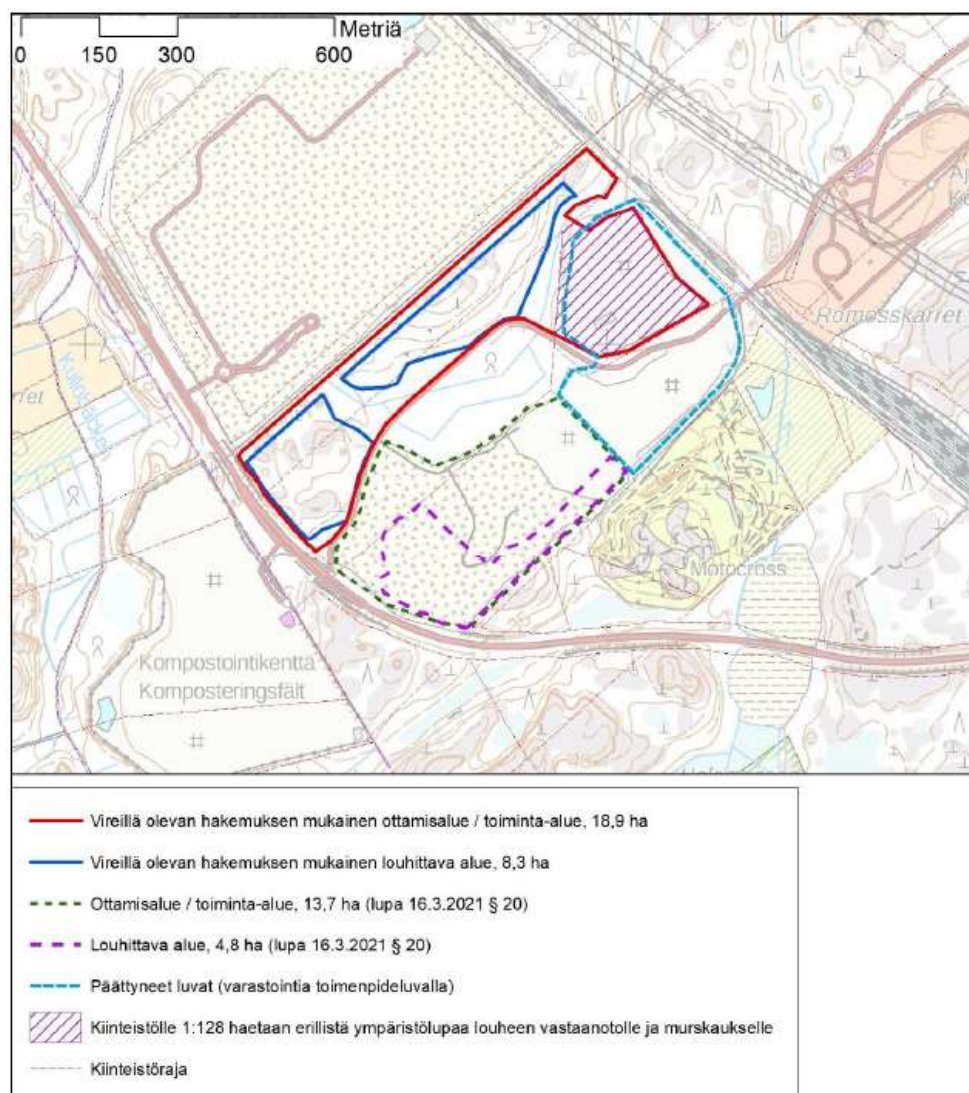
Hankkeiden kuvaus

Kulloon alueen nykyinen maa-ainestenotto

Rudus Oy:llä on toiminnassa oleva maa-ainesten ottoalue Porvoon Kulloossa. Alueen 21.6.2021 päivitetyn ottamissuunnitelman mukaan ottamisalueen laajuus on 13,7 hehtaaria, josta louhittava alue (ottoalue) on noin 4,8 hehtaaria. Toiminta sijoittuu kiinteistöille 638-440-15-9 (Lilljontas) ja 638-440-1-130 (Lilljontas II). Toiminta-alueen länsipuolella kulkee Kilpilahdentie. Porvoon ja Sipoon välinen kuntaraja kulkee heti Kilpilahdentien länsipuolella (Kuvat 1 ja 2).

Kuva 1. Toiminta-alueen sijainti. Ramboll Finland Oy 28.9.2021.

Kuva 2. Aluerajaukset Rudus Oy:n toiminta-alueille Kulloossa (päätyneet ja voimassa olevat). Suunniteltu ottamisalue (punainen rajaus) on muuttunut (kts. kuva 3). Rudus Oy 23.5.2022.

Nykyisellä ottamisalueella on hyödynnettäviä massoja yhteensä noin 520 000 kiintokuutiometriä (m^3 ltr), josta keskimääräinen vuotuinen otto on noin 52 000 m^3 ltr/a eli noin 131 000 tonnia vuodessa. Toiminnassa on suuria kausittaisia vaihteluja. Louhittavien massojen määrät kiinteistöittäin on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Louhittavat massamäärät kiinteistöittäin.

Kiinteistö	Ottomäärä, m3ktr
Lilljontas II RN:o 1:130	518 000
Lilljontas RN:o 15:9	2 000
YHTEENSÄ	520 000

Ottosuunnitelman mukaan alueen louhinta tapahtuu koillisesta lounaaseen pystysuorana kallioseinämänä. Varastointialueet sijaitsevat ottamisalueen koillispuolella kiinteistöillä ja 638-440-1-128 (Kulloon louhos) ja 638-440-1-129 (Apelsinen). Myös tukitoiminta-alue sijaitsee kiinteistöllä Apelsinen. Kiviaineksia voidaan varastoida myös ottoalueen sisällä lähellä murskauslaitosta. Alueen kaakkois- ja koillisrajoille jätetään noin 20 metriä leveä louhimaton suojavyöhyke.

Louhintaa suoritetaan siten, että louhintataso kallistuu kohti luodetta. Näin ollen alueelle kerääntyvät sade- ja sulamisvedet virtaavat kohti louhinta-alueen pohjoispuolella olevia ojia. Louhintaa ei ole pohjavedenpinnan alapuolella; etäisyys pohjaveteen pitää olla vähintään kaksi metriä.

Alueella suoritetaan kallion porausta, louheen murskausta ja tarvittaessa louheen rikutusta. Murskauslaitos ei ole alueella jatkuvasti, vaan ainesta murskataan kausittain ja jalostetut kiviainekset varastoidaan valmistuotekasoissa. Kiviaineksen murskauksessa jalostetaan louheesta käyttötarkoituksen mukaiset laatuvaatimukset täyttäviä kiviainestuotteita.

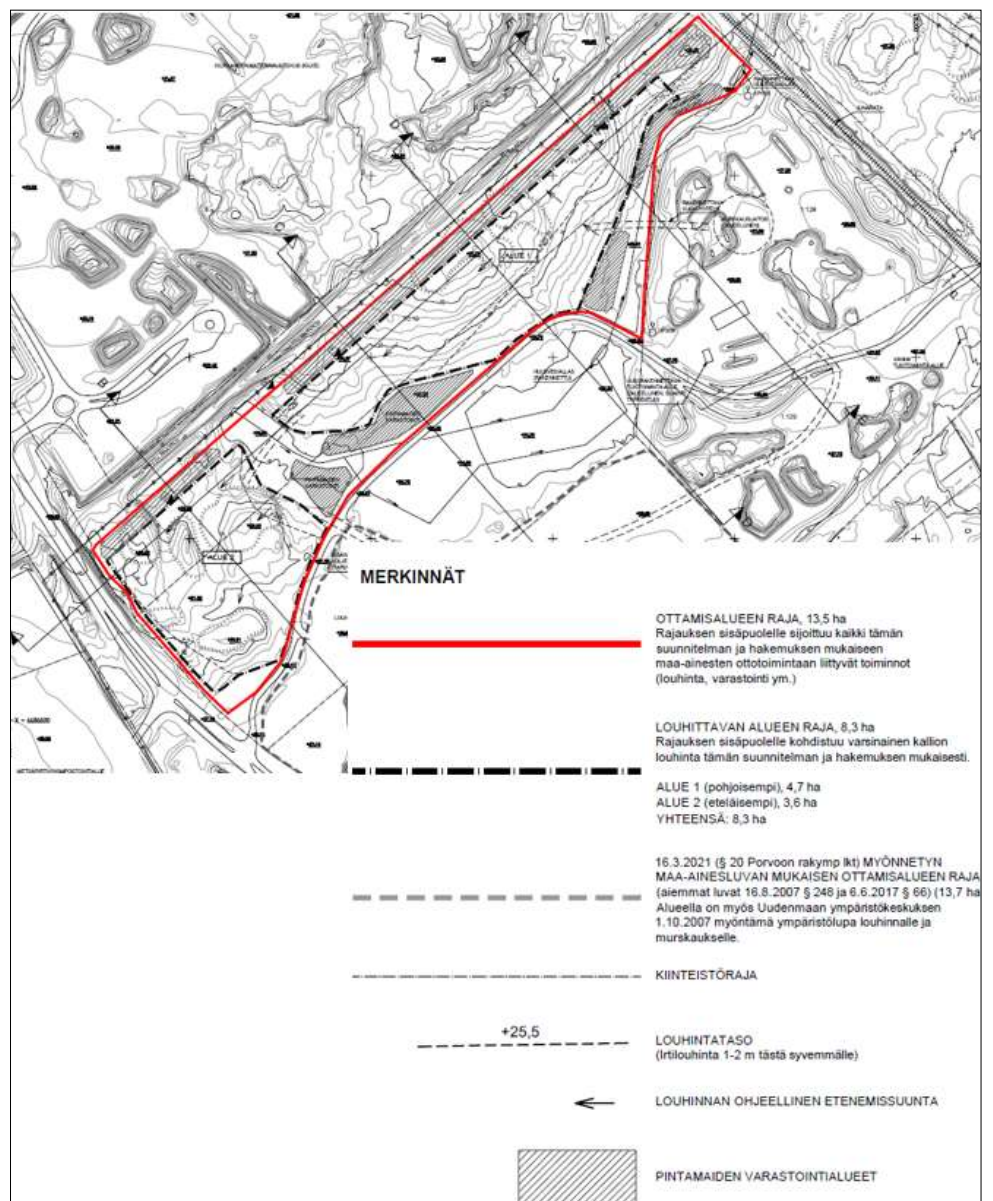
Toiminta-ajat ovat tarkoituksenmukaiset murskaustyön järjestämiseen kahdessa työvuorossa sekä MURAUS-asetuksen 800/2010 aikarajojen mukaiset.

Kuljetukset tehdään pääasiassa ajoneuvoyhdistelmillä. Alueelta tehtävien poiskuljetusten määrän arvioidaan olevan keskimäärin noin 13 ajoneuvoyhdistelmää arkipäivässä, kun kasettirekan kapasiteetti on 40 t ja työpäivien määrä on 250 vuodessa.

Kulloon maa-ainestenoton ja murskauksen laajennushanke

Rudus Oy suunnittelee maa-aineksen ottotoiminnan laajentamista uudelle hankealueelle Kulloon nykyisen ottamisalueen viereen.

Suunnitellun toiminnan ottamisaluerajaus on muuttunut 14.3.2022 päivitetystä yhteislupahakemuksesta sisältäen nyt ainoastaan kiinteistöt 638-440-10-19 (Andersas) ja 638-440-15-9 (Lilljontas). Alun perin ottamisaluerajauksessa oli mukana myös kiinteistö 638-440-1-128 (Kulloon louhos), mutta hankkeesta vastaava on päättänyt rajata ko. kiinteistön pois hakemuksesta ja hakea sille erillistä ympäristölupaa koskien louheen vastaanottoa ja murskausta (kuvat 1–3).

Kuva 3. Muuttunut ottamisalue suunnitellulla laajennusalueella Kulloossa. Ramboll Finland Oy 15.6.2022.

17.6.2022

Suunnitelman mukaisen laajennusalueen ottamisalue on pinta-alaltaan 13,5 hehtaaria, josta ottoalue on 8,3 hehtaaria. Louhittavaa kalliota on noin 315 000 kiintokuutiometriä eli noin 0,85 miljoonaa tonnia. Vuosittainen keskimääräinen louhintamäärä on 39 300 m³kr eli noin 106 000 t maa-aines- ja ympäristöluvan ollessa voimassa kahdeksan vuotta.

Alueella vastaanotetaan, murskataan ja varastoidaan myös muualta tuotua louhetta. Muualta tuotua ja alueelta louhittua kiviainesta murskataan yhteensä keskimäärin 120 000 tonnia vuodessa ja enimmillään miljoona tonnia vuodessa (Taulukko 2).

Taulukko 2. Raaka-aineet ja tuotantomäärät.

Toiminto	Keskimäärin (t/a)	Maksimi (t/a)
Kiviaineksen* murskaus (*ottoalueelta peräisin olevan ja muualta tuodun)	120 000	1 000 000
Muualta tuodun kiviaineksen vastaanotto		ei ylärajaa

Laajennusalueen ottotoiminta aloitetaan vasta, kun toiminta on päättynyt Rudus Oy:n nykyisellä ottamisalueella.

Louhinta ja murskaus tulevalla maa-ainesalueella on urakka-luonteista, ja voi tapahtua mihin vuodenaikaan tahansa. Aktiivista louhinta- ja murskaustoimintaa alueella on arviolta 3–7 kuukautta vuodessa. Murskaus tehdään siirrettävällä murskauslaitoksella ja myyntikuormausta varten alueella on käytössä 1–2 pyöräkuormaajaa. Kuljetuksia on ympäri vuoden.

Ottamisalueen toiminta-ajat ovat seuraavat:

Poraus	ma–pe	klo 6–22
Räjäytykset	ma–pe	klo 8–18
Rikotus	ma–pe	klo 6–22
Murskaus	ma–pe	klo 6–22
Kuljetus ja lastaus	ma–la	vuorokauden ympäri

Pintamaita arvioidaan olevan hankealueella noin 50 000 m³. Ne poistetaan joko vähintään muutaman vuoden louhintatarvetta vastaavassa laajuudessa tai kerralla koko louhittavalta alalta. Pintamaat välivarastoidaan louhittavan alueen reunoilla. Niitä

käytetään alueen maisemoinnissa reunaluiskan rakentamisen täyttömateriaalina. Alueella käsitellään vain puhtaita maa-aineksia.

Suunnitellulta hankealueelta tehtävien poiskuljetusten määrän arvioidaan olevan keskimäärin 10–20 ajoneuvoyhdistelmäkäyntiä arkipäivässä, kun kasettirekan kapasiteetti on noin 40 tonnia. Kuljetusmäärissä on kausittaista vaihtelua riippuen kysynnästä. Koska alue on jo toiminnassa oleva ottoalue, uusia liikennejärjestelyjä ei tarvitse rakentaa.

Hankkeen tarkoituksena on jatkaa maa-ainesten ottoa alueella, joka jo on maa-ainesten oton piirissä, ja jonka ympärillä on muutakin teollisuus- ja yritystoimintaa. Alue soveltuu siten kyseiseen toimintaan hyvin. Lähistöllä ole häiriintyviä kohteita. Lainvoimaisessa osayleiskaavassa alue on pääosin osoitettu teollisuus- ja varasto-alueeksi. Tämä tarkoittaa, että alue on tasattava louhimalla, ennen kuin se voidaan ottaa kaavan tarkoittamaan käyttöön.

Tulevat ja voimassa olevat luvat

Nykyisen ottotoiminnan luvat

Suunnitellun hankealueen vieressä kiinteistöillä RN:o 15:9 Lilljontas ja RN:o 1:130 Lilljontas II sijaitsevalle toiminnassa olevalle ottamisalueelle on myönnetty ottolupa 16.8.2007 (Porvoon kaupungin kaavoitus- ja rakennuslautakunta § 248). Sittenmin suunnitelman louhintasuuntaa on muutettu ja lupaa jatkettu kertaalleen (6.6.2017, § 1 66, voimassa 16.10.2019 asti). Kun ottotoimintaa ei ehditty saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana, haettiin uusi maa-aineslupa, jonka Porvoon rakennus- ja ympäristölautakunta myönsi päätöksellään 16.3.2021 § 20. Lupa on voimassa 16.10.2029 asti.

Kallion louhintaa sekä louheen murskausta ja varastointia koskee Uudenmaan ympäristökeskuksen 27.8.2007 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (No YS 1034, Dnro UUS-2006-Y-599). Vuosittainen ottomäärä saa ympäristöluvan mukaisesti olla enintään 190 000 kiintokuutiota.

Suunnitellun ottamisalueen luvat

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole aikaisempia lupapäätöksiä. Nyt haettavana on maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa) ottamisalueelle, johon kuuluvat kiinteistöt RN:o 10:19 Andersas ja RN:o 15:9 Lilljontas.

Kulloon louhos

Alkuperäiseen ottamisalueeseen sisältyvän kiinteistön RN:o 1:128 Kulloon louhos sisältävä aiempi ympäristölupa koskien kallion louhintaa ja kiviaineksen murskausta (Porvoon ympäristönsuojelulautakunta 12.4.2006 § 78, luvan muutos 16.12.2009 § 202) ei ole enää voimassa ja alue toimii varastointialueena toimenpideluvalla. Hakijan vastineen (23.5.2022) mukaan kyseiselle kiinteistölle haetaan erillistä ympäristölupaa louheen vastaanotolle ja murskaukselle.

Hankealueiden sijainti ja ympäristön nykytila

Rudus Oy:n toiminta-alueen naapurikiinteistöt ovat pitkälti yritysten/teollisuuskiinteistöjä. Länsipuolella hankealue rajautuu yleiseen tiehen ja itäpuolella rautatiehen. Alueen luoteispuolella sijaitsee materiaalikeskus, jossa on jätteen kierrätystoimintaa. Lounaispuolella on kompostointikenttä ja kaakkoispuolella motocrossrata. Koillisessa rautatien toisella puolella on ajoharjoitteluratasäätöajorata. Kilpilahden öljynjalostamo ja teollisuusalue sijaitsevat lähimmillään noin 1,5 km kaakkoon/itään alueelta. Luoteessa noin 600–1400 metrin etäisyydellä sijaitsee tulevia louhosalueita.

Kaavoitus

Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmässä toiminta-alue on teollisuusaluetta, kiviainesten ottoaluetta ja jätteenkäsittelyaluetta. Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa alue on kiertotalouden ja jätehuollon aluetta.

Alueella on voimassa Sköldvikin osayleiskaava. Osayleiskaavassa Rudus Oy:n toiminta-alue on laajalti osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T). Alueen kaakkoisosa ja koko luoteisreunan

17.6.2022

reunavyöhyke (vasten materiaalikeskusta) on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (MT-0).

Rudus Oy:n toiminta-alueella ei ole asemakaavaa. Heti alueen luoteispuolella olevan materiaalikeskuksen alue on asemakaavoitettu (EJ-1, jätteenkäsittely korttelialue).

Lähiasutus

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asuintalot sijaitsevat lännessä, pohjoisessa ja koillisessa yli 1,5 kilometrin etäisyydellä. Etelässä asutukseen on yli kaksi kilometriä. Kaikkiin ilmansuuntiin jää asutuksen ja louhinta-alueen väliin melua vaimentavia ympäröivää maastoa korkeammalle nousevia kallioalueita.

Liikenne

Rudus Oy:n koko toiminta-alueen läpi kulkee hyväkuntoinen yksityistie, Metsäpirtintie, joka rajaa kiinteistöllä Lilljontas suunnitellun ottamisalueen eteläosaa sekä nykyisen ottamisalueen luoteisosaa.

Metsäpirtintie yhtyy Nybyntiehen noin 1,8 kilometriä toiminta-alueesta koilliseen ja Kilpilahdentiehen Ruduksen toiminta-alueen vierestä sen lounaispuolella. Nybyntie puolestaan yhtyy Kilpilahden öljynjalostamolle johtavaan Nesteentiehen. Nesteentiellä sekä Kilpilahdentiellä on huomattava osa kokonaisliikennemäärästä raskasta liikennettä. Myyntikuljetukset suuntautuvat nykyään Kilpilahdentien kautta eteenpäin valtatie 7:lle sekä siitä Porvoon ja Helsingin suuntaan. Rudus Oy:llä on oikeus käyttää sekä Nybyn yksityistietä että Metsäpirtintietä. Nybyntietä ei kuitenkaan juuri käytetä.

Maisema

Alueella ei ole erityisiä maisema-arvoja, sillä alue ja sen lähiympäristö on maisemaltaan laajalti muokattua yritys-/teollisuusaluetta. Varsinainen louhittava alue ei nouse merkittävästi ympäröivää maastoa korkeammalle.

Maa- ja kallioperä

Alueella on tehty kiviaineksen geologinen selvitys. Alueen kivilaji on pääsääntöisesti erittäin seoksinen, vaihtelevasti liuskeinen, harmaa kiillegneissi. Kiillegneississä esiintyy myös graniittia ja pegmatiittia ohuina suonina. Paikoin graniitti ja pegmatiittialueet muodostavat suurempia kokonaisuuksia. Avokalliota esiintyy ottamisalueella laajalti. Kalliota peittää korkeintaan ohut humuskerros. Kiviaines on lähes rapautumatonta, mutta painanteissa ruhjeiden esiintyminen on mahdollista. Maaperäkartan mukaan alavimmilla osilla esiintyy moreenia.

Luonto ja luonnonsuojelualueet

Toiminta-alueella ei ole erityisiä luontoarvoja. Alueella on tehty laajoja hakkuita. Alueen keskiosissa on osittain vanhempaa puustoa jäljellä.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita. Lähimmät suojeltavat kohteet ovat louhinta-alueesta lähimmillään noin 850 metrin etäisyydellä etelään sijaitseva Natura-alue Boxin suot (FI0100068).

Vesistöt ja pohjavesi

Hankealue sijaitsee Kullobäckenin valuma-alueella. Kullobäcken saa alkunsa Metsäpirtin kompostointilaitoksen eteläpuolella sijaitsevalta Stormossenin suoalueelta ja laskee noin 10 kilometrin virtausmatkan jälkeen mereen Kullovikenissä.

Ruduksen toiminnassa olevan ja suunnitellun ottamisalueen pintavedet ohjautuvat alueen keskellä olevaan ojaan, joka ohjaa vesiä edelleen pohjoiseen ja yhtyy Kullobäckeniin noin 900 metriä ottamisalueesta pohjoiseen. Pieneltä alueelta ottamisalueen eteläosasta valuntavedet ohjautuvat Kilpilahdentien sivuojaan ja siitä luoteeseen yhtyen Kullobäckeniin. Toiminnassa olevalle ottamisalueelle on rakennettu laskeutusallas, joka tasaa virtaamia ja vähentää huleveden kiintoainepitoisuuksia.

Toiminta-alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Boxby (0175308, II-lk) sijaitsee alueelta noin 2,5

17.6.2022

kilometriä länteen. Hankealueen läheisyydessä ei ole talousvesikaivoja eikä yhdyskuntien vedenottoa.

Räjätystöiden vaikutus on näkynyt kohonneina nitraattipitoisuuksina, mutta pitoisuuksissa on ollut melko suuriakin vaihteluita.

Alueen toimintojen vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin tarkkaillaan Kullobäckenin yhteistarkkailuohjelman mukaisesti, jossa myös Ruduksen toiminta on mukana. Tarkkailupisteet on määritetty yhteistarkkailuohjelmassa huomioiden koko lähialueen toiminnot. Tulokset raportoidaan viranomaisille vuosittain.

Lähialueen muut toiminnot

Rudus Oy:n toiminta-alueen lounaispuolella olevalla Rosk'n Roll Oy Ab:llä on voimassa oleva ympäristölupa materiaalikeskuksen toiminnoille (Dnro UUS-2004-Y-847-111, luvan tarkistus Dnro ESAVI/41566/2019, toiminnan muutos Dnro ESAVI/29873/2021) sekä maa-ainesluvut (10.9.2009 § 200 ja 18.9.2012 § 225, lupapäätöksestä poikkeaminen 13.3.2018 § 30) ja ympäristölupa toiminta-alueelta peräisin olevan kallion louhinnalle ja kiviaineksen murskaukselle (Dnro UUS-2008-Y-3030-111, luvan tarkistus Dnro ESAVI/151/04.08/2011). Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus on 2015 antanut erityisluvan tuoda alueelle yhteensä noin miljoona tonnia louhetta murskattavaksi (Dnro UUDELY/1308/07.00/2010).

Kilpilahdentien toisella puolella Rudus Oy:n toiminta-alueen lounaispuolella sijaitsevalla HSY:n Metsäpirtin kompostointilaitoksella on voimassa oleva ympäristölupa Dnro UUS-2008-Y-53-111 (12.5.2009).

Rudus Oy:n toiminta-alueen kaakkoispuolella sijaitsevalla motocrossalueella on voimassa oleva ympäristölupa moottoriurheiluradan toiminnalle (3.9.1997, § 118) sekä ympäristölupa koskien jätejakeita sisältävän maa-aineksen hyödyntämistä moottorirata-alueen täyttökerroksissa (25.6.2013, Dnro ESAVI/104/04.08/2012).

Rudus Oy:n toiminta-alueesta noin 800 metriä luoteeseen sijaitsee Destia Oy:n Kurkisuon maa-ainesalue noin 21,5 hehtaarin kokoisella ottamisalueella. Porvoon kaupungin rakennus- ja

17.6.2022

ympäristölautakunta on 28.4.2020 myöntänyt alueelle maa-aines- ja ympäristöluvan kalliokiviaineksen ottamiselle, kallion louhinnalle, muualta tuodun louheen vastaanottamiselle sekä kiviaineksen murskaukselle siirrettävällä murskauslaitoksella (§ 49).

Lisäksi Rudus Oy:llä on Kilpilahdentien toisella puolella, Sipoon Boxissa, noin 32,6 hehtaarin ottamisalueella sijaitseva maa-aineshanke noin 600 metrin päässä Kulloon hankealueesta. Alueella on voimassa Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan 12.12.2018 myöntämä maa-ainelupa (§ 137) sekä ympäristölupa kallion louhinnalle, louheen murskaukselle sekä ylijäämälouheen vastaanotolle ja murskaukselle (§ 136).

Lähialueelle tehdyt YVA-menettelyt

Materiaalikeskuksen perustamiseen liittyen on tehty YVA-menettely, josta Uudenmaan ympäristökeskus on antanut lausuntonsa vuonna 2005. Ympäristövaikutusten arviointia on täydennetty louhinnan ja maa-aineksenoton osalta YVA-menettelyssä, josta on annettu lausunto vuonna 2008 (UUS-2007-R-2-531).

Myös Rudus Oy:n Boxin alueen maa-aineksenottohankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (UUDELY/31/07.04/2010).

Arvio hankkeiden haitallisista ympäristövaikutuksista ja esitys niiden lieventämistoimista

Pinta- ja pohjavesivaikutukset

Varsinaista pohjavettä ei esiinny kallioalueilla, mutta kallion raoissa ja ruhjeissa esiintyy kalliopohjavettä. Yleensä kalliopohjavesi on yhteydessä alueen muuhun pohjaveteen.

Pohjaveden pilaantumisriskejä vähennetään poltto- ja voiteluaineiden vastuullisella käytöllä ja varastoinnilla. Kaikki työkoneet ja niissä käytettävät öljytuotteet säilytetään tukitoiminta-alueella. Polttoaineet varastoidaan lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä, jossa on ylitäytön estimet. Polttoaineiden varastointialue on tiivistetty HDPE-kalvolla, jonka päällä on vähintään 30 senttimetrin vahvuinen kerros hiekkaa kalvon rikkoutumisen ehkäisemiseksi. Suojatun alueen reunat on korotettu, jotta mahdolliset haitta-ainevuodot eivät kulkeudu tukitoiminta-

alueen ulkopuolelle maaperään. Alueelle varataan myös turvetta tai muuta öljynimeytysainetta, jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin.

Toiminnan aiheuttamaa kiintoaineskuormitusta vähennetään ohjaamalla hulevedet selkeytysaltaiden kautta. Nykyisen ottamisalueen pohjoisosassa on aiemmin rakennettu selkeytysallas. Suunnitellun laajennusalueen pohjoisosaan rakennetaan lisäksi uusi selkeytysallas hankealueen pohjoisosien valumavesiä varten.

Louhinnassa käytettävien räjähdysaineiden ominaisuudet ovat parantuneet viime vuosina siten, että yleisesti käytössä olevasta emulsioräjähdysaineesta liukenee vain hyvin vähän tyyppiyhdisteitä veteen. Koska lähialueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita eikä talousvesikaivoja, vähäisillä ainepäästöillä ei ole toiminnanharjoittajan mukaan vesitaloudellisia vaikutuksia. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella louhintatoiminnassa ympäristöön vapautuvat ainepitoisuudet ovat yleensä varsin pieniä.

Nykyiseltä varastointikentältä suunnitelman mukaiselle louhinta-alueelle rakennettavan työmaatien osalta huolehditaan, ettei alueen läpi kulkevan ojan virtaus häiriinny ja että ojaan asennetaan riittävän kokoinen rumpu.

Toiminnan aiheuttamia pinta- ja pohjavesivaikutuksia seurataan näytteenotoin kahdesti vuodessa yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Ottamistoiminta suunnitellulla laajennusalueella ei hankkeesta vastaavan käsityksen mukaan edellytä yhteistarkkailuohjelman päivittämistä, sillä pohjavesiolosuhteet ja vesien virtaussuunnat eivät muutu ja olemassa olevat tarkkailupisteet sijaitsevat suotuisissa paikoissa ottotoiminnan laajennusalueeseen nähden.

Pöly

Pölyämistä syntyy porauksesta, räjäytyksistä, murskauksesta, kuormauksesta, työmaaliikenteestä ja kuljetuksista. Räjähdyksestä muodostuva pölypilvi sisältää räjähdyskaasujen lisäksi kivipölyä. Pölyä muodostuu pääasiassa louhittavan materiaalin hienoaineksesta. Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu yleensä ottoalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Tuulisella säällä pölyä syntyy myös varastokasoista.

Murskaustoiminnassa käytetään nykyaikaista laitteistoa, joiden pölypäästöt ovat varsin vähäiset. Murskauslaitoksen kuljettimet on koteloitu pölyämisen vähentämiseksi ja työturvallisuuden parantamiseksi. Pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelemalla. Murskausprosessissa vettä suihkutetaan kiviaineksen sekaan, jolloin pölyäminen vähenee merkittävästi. Työmaateiden pölyämistä torjutaan teiden säännöllisellä kunnossapidolla ja tarvittaessa kastelemalla suolaliuksella.

Pölyntorjuntaan tarvittava vesi otetaan ojasta ja selkeytysaltaasta. Tarvittaessa vettä tuodaan alueelle myös säiliöautolla.

Melu

Ottamisalueen melu syntyy pääasiassa räjäytyksistä, porauksista, murskauksesta, rikotuksesta, kuormauksesta ja raskaasta liikenteestä. Meluselvityksen mukaan yöaikaiset kuljetukset ja louheen kippaukset eivät aiheuta merkittävää melua tie- tai ottamisalueen ulkopuolelle.

Räjäytysten aiheuttama melu ei ole jatkuvaa, vaan melu on lyhytkestoista ja kertaluonteista. Kallion poraus suoritetaan usein luonnollisen maanpinnan päällä ympäröivää aluetta korkeammalla, jolloin porausmelulla on edellytykset levitä ympäristöön. Porausmelu on korkeataajuisia, mikä lisää sen häiritsevyyttä. Toisaalta korkeataajuisen melu vaimenee nopeasti, eikä leviä kauas. Porauksesta aiheutuva melu ei ylitä 55 desibeliä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa (asutus ja Natura-alue). Ylisuurten lohcareiden rikotusta tehdään yleensä louhintarintauksen läheisyydessä ottoalueen pohjatasolla, jolloin kalliorintausta torjuu rikotuksesta aiheutuvan melun kantautumista ympäristöön.

Varastokasojen sijoittelulla voidaan osaltaan vähentää melu- ja pölypäästöjen leviämistä, sillä murskauslaitos sijoitetaan varastokasojen suojaan. Varastokasojen korkeus on keskimäärin noin 4–8 metriä. Lisäksi alueen sisäinen liikenne pyritään minimoimaan, jolloin turhilta meluhaitoilta vältytään.

Melu- ja pölytarkkailua mittalaittein ei ole suunniteltu tehtäväksi, koska häiriintyviä kohteita ei ole ottamisalueen läheisyydessä ja asutukseen on yli 1,5 kilometrin etäisyys. Melu- ja pölypäästöjä tarkkaillaan ensisijaisesti aistinvaraisesti.

Maisema ja luonto

Louhinnan myötä alueen maisemakuva muuttuu kumpuilevasta kallioalueesta tasaiseksi kentäksi. Alue on kuitenkin syrjässä asutuksesta eikä sitä ole käytetty esimerkiksi virkistykseen. Aluetta ympäröi joka puolelta rakennettu ympäristö. Koska suunniteltu louhinta on suhteellisen matalaa, alue ei juuri näy kaukomaisemassa. Louhinnan ei katsota turmelevan kaunista maisemakuvaa maa-ainelain 3 §:n vastaisesti.

Koska suojelualueet eivät sijaitse louhinta-alueen välittömässä läheisyydessä, louhintatoiminta ei heikennä suojelualueiden arvoa tai muutoin aiheuta niille haittaa. Lisäksi louhinta-alueen ja suojelualueiden väliin jää louhintatasoa korkeammat maastonmuodot, jotka vähentävät melun ja pölyn kantautumista ympäristöön.

Räjäytykset ja tärinä

Räjäytyksiä tehdään louhintajakson aikana yleensä 1–2 kertaa viikossa. Louhinnassa ja räjähdysaineiden käsittelyssä noudatetaan viranomaisten ja valmistajien antamia turvallisuus- ja käyttöohjeita. Räjähdysaineina käytetään nykyaikaisia, olosuhteisiin parhaiten soveltuvia sekä teknisesti käyttökelpoisia tuotteita.

Käynnissä olevaan ottotoimintaan liittyen on tehty riskianalyysi, jossa on kartoitettu tarvittavat toimenpiteet räjäytysten turvallisen suorittamisen varmistamiseksi. Tarvittaessa riskianalyysi uusitaan.

Tärinää ja sen ympäristöhaittoja voidaan lieventää optimaalisella ominaispanostuksella sekä mikäli mahdollista, valitsemalla louhinnan etenemissuunta ympäristö huomioon ottaen. Louhinta- ja räjäytystöistä ei aiheudu tärinähaittoja lähiympäristön asukkaiden asuinrakennuksille, sillä lähimpään asutukseen on etäisyyttä yli 1,5 kilometriä. Läheisen materiaalikeskuksen sekä kompostointikentän huoltorakennukset huomioidaan tärinähaittojen osalta.

Jätteet

Tukitoiminta-alueella varaudutaan vaarallisten jätteiden säilytykseen esimerkiksi siltä varalta, että työkoneet vaativat huoltoa. Vaarallisia jätteitä varten tukitoiminta-alueella on tarkoituksenmukainen suojattu ja lukittu jätesäiliö/kontti, joka tyhjenetään säännöllisesti.

Sekajätteille ja rautaromulle on osoitettu oma varastointipaikkansa. Sekajäte toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja rautaromu kierrätetään.

Yhteisvaikutukset

Hankkeesta vastaavan mukaan toiminnassa oleva maa-ainestenotto ja suunnitellun laajennusalueen ottotoiminta eivät muodosta yhteisvaikutuksia melupäästöjen suhteen, koska alueilla ei ole murskaus- ja louhintatoimintaa käynnissä samanaikaisesti.

Meluselvityksen mukaan Rudus Oy:n toiminnoista ei yksin tai yhdessä muiden alueen ympäristöluvanvaraisten toimintojen kanssa aiheudu päiväaikana keskiäänitason 55 dB(A) tai yöaikana keskiäänitason 50 dB(A) ylityksiä lähimmillä asuinrakennuksilla. Toisaalta selvityksessä todetaan, että alueella on vilkkaasti liikennöityjä teitä, joista aiheutuu alueelle tasaista liikennemelua, ja että liikenteestä aiheutuva melu saattaa teiden läheisyydessä peittää alleen toiminnoista aiheutuvaa melua.

Toimenpiteet toiminnan loputtua

Toiminnan jälkeen kaikki ottotoimintaan liittyvä laitteisto poistetaan, tukitoiminta-alue puretaan ja maaperän haitta-ainepitoisuus tarvittaessa tarkistetaan. Koska alue on nykyisessä osayleiskaavassa pääosin varattu teollisuus- ja varastoalueeksi, varsinaisia maisemointitoimenpiteitä tai istutuksia ei tehdä louhintatoiminnan loputtua, vaan louhittu alue tasataan ja jätetään avoimeksi murskepintaiseksi kentäksi, jolloin se on valmiina tulevaa käyttöä ja rakentamista varten.

Ottamisalueiden kallioisille reuna-alueille rakennetaan luiska käyttäen aiemmin poistettuja pintamaita ja putoamisvaara pystysuorilta kallioseinämillä estetään aitaamalla.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 21.3.2022 pyytänyt Porvoon kaupungin sekä Sipoon kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen kannanottoa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta.

Porvoon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan

näkemyksen (26.4.2022) mukaan Rudus Oy:n Kullon laajennusalueen käsittelyyn pitää soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista yksittäistapauksessa. Lautakunta perustelee näkemystään sillä, että Rudus Oy:lle viime vuonna myönnetyn maa-ainesluvan mukaisen ottamisalueen (13,7 ha) ja nyt käsittelyssä olevan vieressä sijaitsevan ottamisalueen (18,9 ha) yhteenlaskettu pinta-ala 32,6 hehtaaria ylittää YVA-lain [hankeluettelon kohdan 2 b] rajan. Lautakunnan mukaan kyseisille alueille on tietoisesti haettu luvitusta erikseen, jotta niiden pinta-ala jäisi alle YVA-ajan. Lautakunta toteaa, että kyseessä olevien samalla alueella sijaitsevien ja läheisesti toisiinsa liittyvien toimintakokonaisuuksien yhteinen YVA-tarve on tarkasteltava YVA-lain 13 §:n mukaisella päätöksellä. Lisäksi todetaan, että vastaavaa jatkuvaa murskaustoimintaa suunnitellaan myös Rudus Oy:n Kullon laajennusalueen naapurikiinteistölle, Rosk n´ Rollin Kilpilahden Kilkkeen alueelle, ja että näiden toimintojen yhteisvaikutuksia on syytä tarkastella yhteisellä YVA-menettelyllä.

Hankkeen osalta on tarkasteltava myös sitä, onko alueelle nyt suunniteltu pysyväisluonteinen, teollisen mittakaavan, ympärivuorokautinen murskaus ja kiviaineksen varastointi kaavan mukaista teollisuutta ja varastointia. Tarkastelussa on otettava huomioon myös näiden alueiden ja toimintojen yhteisvaikutukset Kullobäckenin lisääntyvään kuormitukseen, todetaan lausunnossa.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto toteaa 28.4.2022 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa: Koska suunnitellun toiminnan vaikutusalueella ei ole lähellä olevaa asutusta, ei YVA:lle ole terveydensuojelulain mukaista tarvetta. Usean lähellä sijaitsevan toiminnon yhteisvaikutukset tulee ottaa huomioon ympäristölupapäätöksessä.

Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta katsoo, että alueen pinta-ala eri hankkeet mukaan luettuna kokonaisuudessaan ylittää YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2 b määritelmän. Lautakunnan 19.4.2022 päivätyssä lausunnossa kiinnitetään huomiota myös todennäköisiin merkittäviin ympäristövaikutuksiin, jotka voivat ennalta arvioituna rinnastua YVA-lain hankeluettelossa mainittuihin hankkeiden vaikutuksiin, kun tarkastellaan alueella olevia hankkeita ja niiden yhteisvaikutuksia. Lautakunnan

näkemyksen mukaan oleellista on haettu muutos aiempiin toiminta-aikoihin sekä vastaanotettavan tuontilouheen rajaamaton määrä, jotka yhdessä lähialueen muiden toimintojen kanssa voivat lisätä ympäristövaikutuksia merkittävästi.

Alueen nykyisistä toiminnoista on havaittu aiheutuvan vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin. Lautakunnan näkemyksen mukaan toiminnan laajentaminen ja luonne voi aiheuttaa lisääntyviä yhteisvaikutuksia Kullobäckenin tilaan ja pohjaveteen, joita tulee ennaltaehkäistä riittäväillä toimenpiteillä.

Rakennus- ja ympäristövaliokunta katsoo, että ympäristövaikutusten arviointi tulee tehdä, että hankkeiden yhteishaittavaikutukset saadaan minimoitua ja saadaan paras mahdollinen lopputulos alueen pitkäaikaista käyttöä ajatellen.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 2.5.2022 varannut hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine saaduista kannanotoista. Rudus Oy toimitti vastineensa 23.5.2022.

Hakija toteaa käsityksensä olevan, ettei hanke edellytä YVA-menettelyä. Perusteluinaan hakija esittää seuraavaa: Hankkeen YVA-tarvetta arvioidaan YVA-hankekokonaisuuden laajuudessa, ei muiden itsenäisten jo luvan saaneiden hankkeiden laajuudessa. Hankekokonaisuuteen luetaan ne osat, joiden toteutuminen riippuu ns. päähankkeesta. Hakijan maa-aines- ja ympäristölupa-hakemuksessa tarkoitettu hanke on täysin itsenäinen hanke, joka ei riipu jo päättyneistä tai vireillä olevista itsenäisesti luvitetuista hankkeista.

Hakija viittaa vastineessaan YVA-direktiivin määritelmään hankkeesta sekä direktiivin ja kansallisen YVA-lain eroihin YVA-velvollisuuden määräytymisestä kiven, soran ja hiekan ottotoiminnassa. Direktiivin liitteen 1 mukaan YVA-velvoite koskee 25 hehtaarin kokoisia kivilouhoksia, kun YVA-lain hankeluettelon (muutos 126/2019) mukaan velvoite koskee ottamisaluetta. Hakijan näkemyksen mukaan louhoksella tarkoitetaan ottoaluetta. Hakija toteaa Suomen tulkitsevan YVA-rajaa pöly- ja meluvaikutuksena päällekkäin ympäristölupamenettelyn säännösten kanssa ja jatkaa,

että pöly ja melu eivät ole ongelmia alueella harjoitettavassa toiminnassa varsinkaan, kun lähiseudulla ei ole häiriintyviä kohteita.

Tapauskohtaiseen harkintaan liittyen hakijan näkemyksen mukaan voidaan jo ennen merkittävyysarviointia todeta, ettei vaikutuksia ole ko. tapauksessa kuin maaperään ja luonnonvarojen hyödyntämiseen, mikä on hankkeen perusominaisuus. Kun ottotoimintaa on jo vanhastaan ollut alueella, ottomäärät eivät lisääny ja mm. otto- ja siihen liittyvän murskaustoiminnan liikenteen vaikutukset pysyvät samoina ja ovat tiedossa arvioimatta, niin vaikutuksia ei missään olosuhteissa voi pitää merkittävänä. Kun maa-aineksia joka tapauksessa tarvitaan, ei käytännössä ole parempaa paikkaa aineiden ottamiseen. Hakijan mukaan hankkeella ei ole vaikutuksia, joita ei tiedetä.

Hankkeiden pilkkomisesta ei ole kyse. Kun jo luvitetulle alueelle haettiin ensimmäistä lupaa vuonna 2007, ei ollut tiedossa, että tulevaisuudessa haettaisiin lupaa nyt vireillä olevalle alueelle. Rudus ei omista ko. kiinteistöjä eikä se edes teoriassa olisi voinut ottaa arvioitavaksi toimintaa toisten omistajien kiinteistöillä.

Rudus Oy toteaa vastineessaan, että nykyinen vuonna 2021 luvitettu alue tullaan louhimaan valmiiksi ennen louhinnan siirtymistä nyt vireillä olevalle laajennusalueelle. Mitään yhteisvaikutuksia näiden alueiden toiminnassa ei siten tule muodostumaan eikä hakijan käsityksen mukaan näiden kahden toiminta-alueen pinta-aloja pidä laskea yhteen.

Hakijan mukaan kaikki vastaanotettavaksi suunniteltu louhe (1 000 000 t/a) on peräisin rakennushankkeissa tehtävistä louhintatöistä eli vaikutus on positiivinen toiminnan tukiessa kierrätystavoitteita ja kiertotaloutta. Ylijäämälouheen vastaanotto ja murskaus on kestävän kehityksen periaatteiden mukaista, sillä näin saadaan kiviaines hyötykäyttöön. Louheen vastaanottotoiminta ei ole jatkuvaa, vaan jaksottaista riippuen rakennushankkeista.

Ylijäämälouheen murskaus ei liity louhintahankkeeseen eivätkä hankkeet riipu toisistaan. Rudus Oy on päättänyt hakea erillistä ympäristölupaa ylijäämälouheen vastaanotolle ja murskaukselle Ruduksen omistamalla kiinteistöllä Kullon louhos, joka tullaan rajaamaan pois nyt vireillä olevan yhteislupahakemuksen

ottoalueelta. Liikenneyhteydet toteutetaan ja arvioidaan erillisissä menettelyissä.

Vastineessa todetaan, että hakemuksen mukainen toiminta soveltuu erityisen hyvin juuri ko. alueelle. Alueen lähistöllä on lukuisia teollisia toimintoja ilman, että niillä olisi merkittäviä yhteisvaikutuksia hakijan hankkeen kanssa. Kaikki vaikutukset tiedetään ja kaavoittajan näkökulmasta toiminta vastaa suunnitellun tavoitteen saavuttamista.

Laajennusalueen toiminnasta ei hakijan mukaan muodostu uusia yhteisvaikutuksia alueen muiden toimijoiden toimintojen kanssa, sillä Ruduksen alueista toimintaa on kerrallaan vain yhdellä lupa-alueella. Vastaanotettavan louheen murskaus ei lisää murskausmelua, sillä se tehdään samalla laitteistolla, kuin alueella louhitun kiven murskauksessa. Tuontilouheen ajoittainen kasvu voi hetkeksi lisätä kuljetusliikennettä. Liikennöinti ohjautuu Kilpilahdentielle, jonka varrella ei ole asutusta, ja siitä moottoritiele (vt 7). Pinta- ja pohjavesiin ei muodostu lisää kuormitusta ja seurantaa jatketaan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti.

Lopuksi hakija toteaa näkemyksensä, että alueen muut toimijat eivät osallistuisi vapaaehtoisesti YVA-menettelyyn yhteisvaikutusten selvittämiseksi, sillä heillä on tarvittavat luvat jo olemassa. Luvat on myönnetty yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Rosk'n Rollin alueelle on jo aikoinaan tehty YVA-menettely.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Uudenmaan ELY-keskus on ratkaissut, että Rudus Oy:n Kullon maa-aineshankkeiden toimintaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

Hankeluettelon maa-ainesten ottoa koskevan kohdan 2 b mukaan arviointimenettelyä sovelletaan hankkeeseen, jossa ottamisalueen

pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

Kulloon laajennusalueen maa-aineshankkeessa ottamisalueen koko on 13,5 hehtaaria ja otettava ainesmäärä keskimäärin 39 300 kiintokuutiometriä vuodessa. Näin ollen YVA-menettely ei tule sovellettavaksi hankkeeseen suoraan hankeluettelon perusteella. Rudus Oy:n olemassa olevan Kulloon maa-ainosalueen ottamisalueen pinta-ala on puolestaan 13,7 hehtaaria ja ottomäärä 52 000 kiintokuutiota vuodessa.

Ruduksen maa-ainesalueet ovat saman toimijan omistuksessa ja sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä. Alueilla ei selvityksen mukaan ole kuitenkaan yhtäaikaista toimintaa. Hankkeet voidaan toteuttaa itsenäisesti, toisistaan riippumatta. ELY-keskus katsoo, että hankkeet eivät ole toisiinsa ajallisesti ja toiminnallisesti yhteydessä siten, että niiden kohdalla olisi yhdessä tarpeen tarkastella YVA-lain hankeluettelon mukaisen kynnsarvon ylittymistä.

ELY-keskus ei katso, että kyseessä olisi YVA-velvollisen hankkeen pilkkominen, sillä hankkeet ovat käynnissä eri aikaan. Lisäksi toiminnanharjoittaja on vastineessaan esittänyt perustelut hankkeiden käyttöönottoon eri aikoina.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2. Keskeisiä tekijöitä ovat esimerkiksi hankkeen koko, yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa, kaavojen mukainen maankäyttö, luonnonympäristön sietokyky sekä vaikutusten suuruus, alueellinen laajuus ja todennäköisyys.

17.6.2022

Hankkeiden yhteisvaikutuksia arvioitaessa tarkastellaan niitä vaikutuksia, jotka ilmenevät yhtäaikaisesti. Maa-ainestenottohankkeissa tämä merkitsee erityisesti melu-, pöly- ja liikennevaikutuksia, pinta- ja pohjavesivaikutuksia sekä maisemalle eri vaiheissa olevista maa-aineshankkeista aiheutuvia haittoja.

Nykyinen vs. suunniteltu toiminta

Rudus Oy:n suunniteltu 13,5 hehtaarin ottamisalue on samaa kokoluokkaa kuin hanketoimijan nykyinen 13,7 hehtaarin ottamisalue, ja se sijaitsee nykyisen alueen vieressä. Suunnitellun toiminnan käynnistyessä Rudus Oy:n ottotoiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten voidaan arvioida pysyvän nykyisen kaltaisina, sillä käynnissä olevan ottamisalueen toiminta päättyy ennen suunnitellun toiminnan aloittamista.

Kaavoitus ja maankäyttö

Rudus Oy:n maa-aineshankkeiden sijainti osayleiskaavassa osoitetulla teollisuus- ja varastoalueella ei ole ristiriidassa nykyisen maankäytön kanssa. Toiminta sijoittuu jo valmiiksi teollisuuden ja kiertotaloustoiminnan leimaamalle ja sellaiselle toiminnalle varatulle alueelle. Toiminta on siten kaavanmukaista.

Luonnon sietokyvyn kannalta hankealueiden läheisyydessä ei ole sellaisia suojelualueita, joiden sijainnilla olisi läheisyytensä vuoksi merkitystä arvioitaessa hankeympäristön luonnon sietokykyä.

Pintavesivaikutukset

Rudus Oy:n toiminnassa olevan Kulloon maa-ainestenottoalueen ja sen viereisen laajennusalueen valumavedet kulkevat ojastoa pitkin noin kilometrin etäisyydellä olevaan Kullobäckeniin ja edelleen mereen. Maa-ainesalueiden hulevedet käsitellään erillisissä viivytysrakenteissa, jossa vesi laskeutetaan, ravinteita poistetaan kasvualustalla ja vesi johdetaan murskepadon läpi purkuojaan.

Kulloon maa-ainesalue kuuluu Kullobäckenin yhteistarkkailuohjelmaan, jossa pintavesien laatua seurataan Ruduksen toiminta-alueella kahdesta tarkkailupisteestä. Pisteiden vesissä on ollut havaittavissa kohonneita nitraattityppipitoisuuksia, jotka kuitenkin vaihtelevat paljon ajallisesti. Louhinnasta peräisin olevan typen

kokonaismäärän laskuajassa voitaisiin olettaa kasvavan jonkin verran, mikäli molemmat ottoalueet olisivat yhtä aikaa toiminnassa. Hankevastaavan mukaan ottotoiminnot eivät kuitenkaan ole yhtäaikaisia. Pintaveden typpi- ja kiintoainepitoisuudet eivät yhtäaikaisesti todennäköisesti nousisi sellaisiksi, että hankkeiden yhteisvaikutus olisi merkittävästi haitallinen. Esitettyjen laskeutusaltaiden rakenne ja toimintaperiaate voidaan katsoa riittävästi tällaisia haittoja vähentäväksi, ja velvoitetarkkailulla riittävyys voidaan todentaa.

Melu, pöly ja tärinä

Melun, tärinän tai pölyn kannalta laajennus ei vaikuta oleellisesti jo olemassa oleviin ympäristöhäiriöihin tai altistumiseen, eivätkä haitat leviä merkittävästi uusille alueille nykyiseen toimintaan verrattuna. Merkittävimmät haitat toiminnasta kohdistuvat yleiseen tiehen ja junarataan, joihin tärinällä tai pölyllä voi olla joitakin haittavaikutuksia. Niiden osalta tilanne ei kuitenkaan muutu merkittävällä tavalla nykyisestä.

Ympäristöluvassa annettavilla määräyksillä voidaan tarvittaessa vähentää riittävästi syntyviä melu-, pöly- ja tärinähaittoja.

Liikenne

Laajennusalueen maa-aineshanketta varten ei tarvita liikenteellisiä muutoksia toiminta-alueen sisälle muodostuvia työmaateitä lukuun ottamatta, koska alue on jo valmiiksi ottotoiminnan piirissä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnitellun hankkeen aiheuttamat liikennevaikutukset ovat samankaltaisia kuin tällä hetkellä toiminnassa olevan ottotoiminnan liikennevaikutukset. Koska nykyinen ja suunniteltu toiminta eivät ole yhtä aikaa käynnissä, ei liikenteellisten vaikutusten arvioida kasvavan suunnitellun hankkeen myötä.

Yhteisvaikutukset

Muita lähialueella ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja ovat materiaalikeskus, kompostointilaitos, muut louhosalueet noin 600–1400 metrin päässä sekä moottoriurheiluratojen toiminta. Merkittävimmät yhteisvaikutukset muiden toimintojen kanssa ovat

17.6.2022

melu, pöly ja liikenne sekä mahdollisesti pinta- ja pohjavesivaikutukset.

Yhteisvaikutusten osalta päätösaineistossa on huomioitu yhteismeluvaikutukset Ruduksen omien sekä alueen muiden toimintojen kanssa. Hakemuksen ja meluselvityksen perusteella merkittäviä yhteismeluvaikutuksia Ruduksen ja muiden alueen toimintojen osalta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ei todennäköisesti muodostu.

Alue on mukana Kullobäckenin yhteistarkkailussa, mistä saadaan laajasti tietoa toimintojen vesistövaikutuksista. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesistötarkkailu on riittävä toimi suunnitellun hankkeen ja alueen muiden toimintojen aiheuttamien vesistöön kohdistuvien yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Liikennevaikutusten pysyessä arviolta nykyisen kaltaisina suunnitellun hankkeen ja alueen muiden toimintojen yhteisvaikutukset liikenteen osalta eivät myöskään todennäköisesti kasva merkittävästi.

Edellä todetun perusteella ELY-keskus arvioi, että suunniteltu toiminta ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä yhteisvaikutuksia alueen muiden toimintojen kanssa.

Esitetyt haittojen lieventämistoimet

Hakemuksessa on esitetty toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien ympäristöhaittojen lieventämiskeinoja pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi sekä melu-, pöly- ja tärinähaittojen torjumiseksi.

Pohjaveden pilaantumista torjutaan poltto- ja voiteluaineiden vastuullisella käytöllä ja varastoinnilla. Pintavesien kiintoainepitoisuuksia vähennetään ohjaamalla vedet selkeytysaltaiden kautta. Lisäksi louhekerros itsessään toimii hulevesien mukana kulkeutuvaa kiintoainesta suodattavana rakenteena.

Räjähdysaineiden valinta ja käsittely perustuvat turvallisuus- ja käyttöohjeisiin sekä ympäristön huomioimiseen. Toiminnassa käytetään enimmäkseen aiempaa ympäristöystävällisempiä

emulsioräjähdysaineita, esimerkiksi vuonna 2021 laitoksella käytettiin ainoastaan emulsioräjähdysaineita.

Pölyämisen estämiseksi hakemusaineistossa esitetään kastelua vedellä tai suolaliuoksella, laitteistojen koteloiteja sekä varastokasojen oikeaa sijoittelua. Myös melua torjutaan toimimalla melun leviämistä estävien rakenteiden, kuten kallioseinämien ja varastokasojen suojassa.

Tärinähaittoja esitetään lievennettäväksi oikeanlaisella panostuksella sekä louhinnan etenemissuunnalla ympäristöhuomioiden. Tärinälle altistuvat rakennukset otetaan huomioon räjäytyksiä suunnitellessa.

Johtopäätelmät

Kyseessä on tavanomainen maa-ainestenottotoiminta, jollaisen ympäristövaikutukset tunnetaan yleisellä tasolla hyvin. Toiminta sijoittuu teollisuusalueelle, jossa on jo entuudestaan vastaavaa toimintaa ja siten suunnitellun toiminnan ympäristövaikutuksista kyseisellä alueella on jo tietoa. Lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on etäisyyttä yli 1,5 kilometriä, eivätkä toiminnan aiheuttamat melu- tai pölyhaitat leviä kauas ympäristöön toimintojen sijoituessa varastokasojen ja kallioreunamien suojaan ympäröivää maastoa alemmas. Toiminta-alue ei erotu kaukomaisemassa, eikä toiminnasta ole haittaa suojelualueille tai luontoarvoille.

Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueella ole tiedossa maaperän pilaantuneisuutta. Toiminnalla ei myöskään arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia pintavesiin. Louhinta alueen tasoittamiseksi on alueen tulevan käyttötarkoituksen mukaista valmistelutyötä ja kaavoituksen toteutumisen edellytys.

Suunniteltu ottotoiminta alkaa vasta Rudus Oy:n voimassa olevan ottotoiminnan päätyttyä suunnitellun hankealueen vieressä. Näin ollen hankkeiden vaikutukset eivät ole yhtäaikaiset. Suunnitellun toiminnan ympäristövaikutukset ja niiden merkittävyys ovat todennäköisesti samankaltaisia kuin toiminnassa oleva Rudus Oy:n ottotoiminta.

Edellä kuvatun perusteella Uudenmaan ELY-keskus katsoo, hankkeiden ominaisuudet ja sijainti, vaikutusten luonne sekä esitetyt

lieventämistoimet huomioiden, että Rudus Oy:n Kulloon maanaineshankkeet eivät yhdessä todennäköisesti aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka olisivat rinnastettavissa YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin. Hankkeet ei edellytä YVA-menettelyn käynnistämistä yksittäistapausharkinnan perusteella.

LOPUKSI

Hakijan vastineeseen viitaten, ELY-keskus toteaa, että YVA-direktiivin liitteen 1 kohdan 19 tarkoittama *louhos* on yhtäläinen termi YVA-lain liitteen 1 kohdan 2 b *ottamisalueen* kanssa. YVA-lain liitteen 1 muutoksen valmisteluaineistossa (HE 102/2018 vp s. 23) todetaan: "YVA-velvollisuuden määräytyminen ottamisalueen mukaan vastaa paremmin myös YVA-direktiivin määritelmää hankkeen alueesta, sillä direktiivin englanninkielisessä versiossa käytetään kivilouhoksien osalta termiä *site*, jonka katsotaan tarkoittavan sellaisia louhimistoimintaa tukevia toimintoja, jotka ovat sille keskeisiä ja erottamattomasti siihen yhteydessä."

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 2, 3, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §

Hallintolaki (434/2003): 34, 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muilla tahoilla ei ole valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa

17.6.2022

kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan (YVAL 37 § 2 mom).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Porvoon kaupungin sekä Sipoon kunnan verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/yva-paatokset/uusimaa "Luonnonvarojen otto ja käsittely" -toimialan päätöksissä.

Päätös lähetetään tiedoksi sähköisesti lausunnonantajille.

LISÄTIEDOT

Ylitarkastaja Emmi Hänninen, etunimi.sukunimi(a)ely-keskus.fi, puh. 0295 021 068.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Emmi Hänninen ja ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto

Tämä asiakirja UUELY/14516/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/14516/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hänninen Emmi 17.06.2022 11:00

Ratkaisija Kinnunen Timo 17.06.2022 11:04